

Fitxa tècnica

Guió Raoul Peck (novel·la: James Baldwin) **Música** Aleksey Aygi **Fotografia** Henry Adebbonojo, Bill Ross IV, Turner Ross **Durada** 90 min **Gènere** Documental **Distribuïdora** Velvet Films **Llengües** Anglès, francès, amb subtítols en espanyol **+12 anys**

Sinopsi

L'escriptor James Baldwin explica la història del moviment afroamericà a l'Amèrica moderna, en forma d'extensió del seu llibre sense acabar *Remember This House*. (FilmAffinity)

Crítica

'I am not your negro': Black movies matter

I'm not your negro és, sens dubte, la pel·lícula que de manera més incisiva i precisa parla del *Black Lives Matter*. També, per tant, de l'"Amèrica de Trump". Però no de la que comença amb ell –qui sap com acabarà– sinó de la que ha desembocat en l'elecció del psicòpata ataronjat a la presidència del país. D'uns Estats Units alienats per una allau d'imatges de desconexió (amb la telerealtat com a última perversió) que han anat treballant una imposició del desconeixement i la superficialitat com a norma, una estratègia vehicular del viratge cap a la ultradreta que viu Occident en l'actualitat. **Uns Estats Units amb un racisme sistèmic que ningú vol o sap assumir.** Uns Estats Units de Trump que ho són perquè abans han estat els Estats Units de Michael Brown, Eric Garner, Trayvon Martin, de l'#OscarSoWhite. **I de tot això i més parla *I'm not your negro*, amb esperit vehement i discurs reflexiu.**

Només que les paraules que escoltem en l'excel·lent documental de Raoul Peck no provenen de discursos elaborats el 2017, sinó d'una **carta escrita el 1979 per l'escriptor James Baldwin. "La Història no és el passat, és el present. Som la nostra Història"**, afirma Baldwin en un dels diversos talls que veiem a la pel·lícula dels seus mítings en fòrums universitaris i que ressonen encara avui com poderosos timbrassos de despertador. En aquesta frase trobem la sinopsi atomitzada de *I'm not your negro*, **un exhaustiu treball de documentació i escriptura cinematogràfica que pren com a espinada dorsal la carta** que Baldwin va escriure al seu agent literari el 1979, en què li relatava què el va portar a voler emprendre una titànica i dolorosa tasca, a mig camí entre allò profètic i allò exorcitzant: narrar les vides truncades de Martin Luther King, Malcom X i Medgar Evers. Un llibre que, finalment, quedaria inconclús amb la mort de Baldwin, però la sola gènesi del qual ja contindria tota l'obra per escriure. Allunyat de l'arrel religiosa de Luther King i Malcom X, Baldwin **formava part d'una minoria laica i postmoderna dins de la seva pròpia minoria, abordant el problema racial des de la seva intel·lectualitat.** D'aquí l'aire malenconiós i sensible que impregna la seva figura, la d'un escriptor, assagista, poeta i activista majúscul i tan preclar que malgrat tot, afirma des de la més absoluta comprensió centrífuga de l'ésser humà: **"No puc ser pessimista, perquè estic viu. Ser pessimista vol dir que has acceptat que la vida humana és un assumpte acadèmic"**. És en la recuperació, honesta i profunda, de la figura de Baldwin, on *I'm not your negro* es fa també imprescindible.

En els primers compassos de *I'm not your negro*, un enregistrament de televisió ens mostra com el presentador Dick Cavett recrimina a Baldwin que els negres no siguin més optimistes amb el seu futur quan ja hi havia, el 1968, "negres en tots els àmbits de la societat nord-americana" (política, esports, cultura...). A aquesta pregunta, i en ressonància amb la resposta de Baldwin, el cineasta haitià **Raoul Peck contraposa imatges filmades 49 anys després: de les revoltes de Ferguson a les diferents mostres de violència policial, quan no assassinat, contra la població afroamericana.** En aquest joc de miralls, que aprofundeix en els fonaments *invisibles*, i no obstant això a plena vista, que perpetuen el racisme en el sistema nord-americà (amb parada especial en el paper de Hollywood, pel seu abast de masses) es mou *I'm not your negro*, il·lustrant les paraules de Baldwin al mateix temps que les pensa i les posa en relació. Un exercici profundament cinematogràfic (és a dir, de muntatge), en el qual **Peck es val a més de la narració ferma i nocturna de Samuel L. Jackson per equilibrar una de les pel·lícules més rellevants de l'any.**

El millor: tot

El pitjor: que surts amb ganes de seguir llegint Baldwin i a Espanya està tot descatalogat

Alberto Lechuga – sensacine.com